

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scaevénus): Jeg tror ikke, at jeg har givet Anledning til, at ærede Medlemmer have kunnet betragte det som en Trusel fra min Side at jeg, under den Forudsætning, at man ikke vilde bevilge de 30,000 Kr. af Stiftsmidlerne, ikke længere vilde lade foretage Afdrag af de større Præstefald. Jeg har ikke tænkt mig, at det skulde være en Trusel, jeg har betragtet det som værende meget illoyalt, om jeg ikke havde givet denne Erklæring inden Afstemningen, men det er paa ingen Maade en Trusel. Min Stilling til hele dette Spørgsmaal om Afdraget kan jeg gjerne ganske ærlig fremvise for det høie Thing. Jeg har fra første Færd af ikke været nogen Tilhænger af dette System, paa ingen Maade. Jeg har ganske vist ikke haft nogen Tvivl om dets juridiske Berettigelse, men jeg har ikke været nogen Tilhænger af det, hvad jeg ogsaa tror, at jeg tilfulde har havt Leilighed til at udtale. Men noget Andet er jo, naar man engang er begyndt at komme ind paa denne Vej, og denne Foranstaltning har faaet sin selvstændige Billigelse af Rigsdagen, saa finder jeg, at det vilde være mærkeligt og urigtigt, om en ny tiltrædende Minister pludselig skulde gaa bort fra en hidtilværende Praxis og paa en Maade vende om og begynde forfra. Det vilde jeg finde uberegtiget, og jeg har derfor ganske i Genhold til, hvad der er slet hidtil, da det nu har viist sig, at der er større Pengemidler om Aaret til Raadighed end de 25,000 Kr., der have været bevilgede de foregaaende Aar, forlangt yderligere 5,000 Kr., ganske til samme Brug som hidtil. Jeg har gjort det, fordi det er min Overbevisning, at en noget større Sum end 25,000 Kr. er nødvendig til fuldt ud at kunne tilfredsstille det, som man har villet tilfredsstille ved denne Bevilling, nemlig at de lavestlønnede Præsteembeder og de lavestlønnede Kapellanembeder kunde blive saaledes stillede, at vedkommende Mænd kunne uden Næringsforger opfylde deres Gjerning. Jeg har samtidig hermed udvirket, da jeg første Gang, iforgaars, havde Ordet her i Thinget, hvorledes jeg havde tænkt mig ogsaa fremtidig at bruge disse Afdrag, naar de efterhaanden blive større; jeg tror, at det høie Thing i og for sig ikke vel kan være uenig i, at den Tanke, jeg i saa Henseende udtalte, var rigtig, og jeg vil sige, at, naar man vilde gaa den Vej, som jeg da antydede, vilde dette jo hjælpe mig til at kunne tage mere Hensyn end jeg har isinde at tage, som Forholdene nu ere, til Menighedernes Onsker ved Præsteembeders Besættelser. Som Forholdene nu ere, er ganske vist Menigheden det Første og Væsentligste, men man kan dog ikke Andet, end at man ogsaa bør tage Hensyn til Personerne. Det kunde man i en ikke ringe Grad se noget mere bort fra, end man nu er istand til, hvis det høie Thing vilde gaa ind paa den Vej, som jeg antydede, nemlig,

at gaa meget videre end hidtil, efterhaanden som der kommer flere Penge til saadan Brug ind i Stiftsmidlerne, og ogsaa bevilge til de mellemstore Kald, naar vedkommende Præst havde siddet i dem i Lang Tid; men paa den anden Side vil jeg ogsaa sige, at, hvis man nu bryder af her, hvis man siger: Administrationen maa kun bruge de 25,000 Kr. om Aaret, som vi for nogle Aar siden bleve enige om, saa faar Administrationen finde sig deri, den maa saa anvende disse 25,000 Kr. om Aaret saa godt som mulig til de ganske smaa Præstefald og Kapellanier, men den har da heller ikke nogenjomhelst Grund til at afdrage yderligere, og jeg tager ikke min Erklæring i saa Henseende tilbage, paa ingen Maade; der sler ikke flere Afdrag fra de større Præstefald, saalænge jeg er Minister, hvis der ikke bevilges Yderligere end disse 25,000 Kr.; det er afgjort. Jeg maa idag sige det Samme til det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg), som jeg allerede igaar sagde til det ærede Medlem for Solbæk Amts 3die Valgkreds (Zauber), og det tænker jeg, han ogsaa vil kunne indse af min Erklæring af min oprindelige Stilling til dette Forhold, at det for mig ikke vil være nogen Grund til at gaa ind paa en Præstelønningslov, naar jeg ellers ikke havde nogen Anledning dertil, at man nu negter mig dette; paa ingen Maade. Hvad Spørgsmaalet om en Præstelønningslov angaar, skal jeg sige, at det gjør kun meget lidet Indtryk paa mig, at man siger, at det er en Fordervelse for det parlamentariske Liv, at vi ere tyve Aar om at faae en saadan Sag ført igjennem. Det gjør kun lidet Indtryk paa mig, naar det er min inderlige Overbevisning, at det er paa den Side, hvorfra saadanne Ytringer komme, at den største Skyld maa lægges for, at der Intet er fremkommet i denne Henseende, — jeg siger ikke den eneste Skyld, men den største Skyld. Snart siger de Herrer: hvad er det Hele, disse særlige Fonds, er det Noget, som fornøftige Mennesker skulle strides om, det er jo kun et Skuffesystem, — og snart, naar deres Modstandere paa dette Punkt udtale, at det er en ufravigelig Betingelse, uden hvilken en saadan Lov ikke kommer ud, sige de: nei, gudbevares, dette, at der her oprettes en særlig Fond til, det er et saadant Principspørgsmaal, saa at vi ikke under nogen Omstændighed kunne gaa ind paa Loven. Det forekommer mig, at vi, der holde paa de særlige Fonds, ialtsald have den Fordel, at vi ikke komme i en saadan Modsigelse, som ærede Medlemmer virkelig komme i. Og jeg skal sige de ærede Medlemmer, hvorfor Regjeringen mener, at det er rigtigt ikke at gaa ind paa en Præstelønningslov, naar der ikke oprettes en Fond, der er særlig bestemt for Kirken, saaledes at den kun maa bruges til firkelige Formaalets Fremme, — det er fordi, at, om man end nu for Diebliffet kunde opnaa en fornøftig Lønningslov for Præstefabet, en Lov, som var tilfreds-